

Christoph Martin Burchard

**Programma Paschale, Qvo Mart. Christoph. Burchardi, Academiae Rostochiensis
Hodie Rector ... Anno MDCCXXI. Studiosam Juventutem ad probe meditandam
Resurrectionem Christi, qvæ Causa Est Resurrectionis Nostræ, Officii & pietatis
causa serio excitare voluit**

Rostochii: Typis Joh. Wepplingi[i], [1721]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1003997538>

Druck Freier Zugang

T. 512.

1721. Osterni.

~~M-1256.~~^{167.}

04.17.21

PROGRAMMA
PASCHALE,
QVO
MART. CHRISTOPH.
BURCHARDI,
ACADEMIÆ ROSTOCHIENSIS HODIE
RECTOR,

MEDICINÆ D ac PROF. PUBL. ORDINARIUS
& CIVITATIS ARCHIATER

Anno MDCCXXI.

Studiosam Juventutem

ad probe meditandam

RESURRECTI-
ONEM CHRISTI,

quæ
CAUSA EST RESURRECTIO-
NIS NOSTRÆ,

*Officii & pietatis causa serio
excitare voluit.*

ROSTOCHII,

Typis Joh. Wepplingi, SERENISSIMI PRINCIPIS
& ACAD. Typogr.

M. 1256/167

Flagitat temporis præsentis amœ-
nissima facies, ut invisibilla Omnipotentis,
etiam a creatione mundi operibus intelle-
cta perspiciamus, æternamque potentiam,
& Deitatem Numinis viventis, quod fecit
& conservat cœlum & terram & mare &
omnia, quæ in illis sunt, & quod sine te-
stimonii seipsum nullibi reliquit, quæra-
mus, imo palpemus ac inveniamus: Sed tamen & nobis longe sub-
limior divinorum facinorum panditur meditatio, si ad stupendum
Istud Mysterium incarnationis & mortis Christi salutiferæ, illamque
consequentis gloriosissimæ resurrectionis, oculos animosque nostros
pie ac fideliter applicuerimus, in hunc finem, ut venerari anhelemus
Ducem vitæ, qui posuit animam suam a seipso & habuit potestatem
ponendi animam & rursus accipiendi eandem; exinde etenim diman-
nat ad nos resurrectionis immota certitudo & restitutionis corporum
nostrorum gloriosa spes: Non equidem fugit nos, vel ipsis Gentilibus
resurrectionis aliqualem, probabilem ac generalem constituisse notitiam,
etiamsi namque ex ritu humani mortuos, ex consuetudine exequia-
rum, ex sepulchralibus titulis, ex venditatis Elysiis campis, ex mani-
bus aut sponte redeuntibus aut arte evocatis, ex Sibyllarum carmini-
bus & testimoniis Orphei ac plurium Poëtarum ac Philosophorum nil
securum ac demonstratu facile hauriatur, præterquam forte, quod
non omnes resurrectionem corporum ceu impossibilem omnino judica-
verint; superfuerunt tamen argumenta satis speciosa, a sanctitate & ju-
stitia Numinis desumpta, quæ, quousque Juris Naturæ doctrina ascen-
derit, liquido explicuerunt, ut non vanis dicerent, sed exacta illatione,
concludere moliti sint: Ex orbe habitabili, plures scelesti & pessimæ
indolis homines impune abierunt & obierunt, multi vero qui pie-
tati studuerunt, abiverunt, postquam sexcentas subivissent cala-
mitates: Si ergo justus est DEus, ubinam his quidem premia, illis
vero supplicia tribuet, si non est gehenna, si non est resurrectio. Ac-
cedunt & rationes aliæ, quibusmet ipsis firmiter persuasi sunt de possi-
bilitate hujus restitutionis, sic dum demonstratione quadam orbis uni-
versi ortum ad potentiam istius entis retulerunt, quod cum universo
hæc

hocce nullam essentiae aut proprietatum communionem aleret, perquam facile non minus persuadebantur, eadem illa Pantocratoris immensa virtute, quodcunque in decursu temporum ceciderat, reduci posse; dum formationem hominis in utero a sociarum causarum coitu consummari persentiscerent, illuc ad ea, quae longe magis summus Plastes efficere valeret, fiducia quadam ascenderunt, & quamvis imbecilioris essent momenti, quae de Phoenicis exemplo fabulati sunt, aut ex instantia arborum atque plantarum, quae hyberno tempore videntur intermortuae & cum vere renovantur, attulerunt, ut de similitudinibus somni ac resurrectionis, figulorum item & officinae vitriariae, nil prolixius urgeam, Id tamen ex singulis his abunde dispalescit, saniores istiusmodi Gentilium, ad destructionem sui pavidos, in voto restitutionis, & possibili & sperandae, tenaci saepius consilio & curis non omnimodo contemnendis exercitos fuisse. Cum & jam inter istos, reperti sint sagacioris iudicii Doctores, quibus semina vegetabilium illustrius quoddam suppeditaverunt documentum, unde analogia expressiori, ad resurrectionem corporum etiam mortuorum & humanorum inducti sunt, quid ergo mirum, si Christianorum etiam plures, symbola *ἀνάστασις*, ex regno naturae, scrutari consueverunt, ut, qui oculis & experimentis aliis, quorum praerogativa orbis noster cluit, sagaciter adverterent, ex putrefacto semine pulcherrimam plantam, ex cinere clarum sal, ex colliquesacta arena, quin ex singulis ferme metallis nitidum ac pellucidum vitrum, ex putrescente tellure lucidum & crystallinum nitrum suboriri, ad tertium quoddam, in capite resurrectionis, se nec frustra manu ductos fore opinarentur? Imo, quis non obstupesceret ad insperatum naturae lusum, miraretur insolita ista, quando gloriari multos comperit, de Palingenesia & resurrectione combustarum Plantarum, ex cineribus suis? Non potuit non avidis scrutiniis digeri Programmata istud aureum *Per-Illustris ac Generosissimi DOMINI FRANCKEN a FRANCKENAU*, Equitis quondam Romani & Comitum Palatini, Danicae demum Regis Consiliariae Iustitiae & Arcelatri longe Celebrissimi, cui postmodum titulus: *Palingenesia Francica* tribuebatur, & quod Anno MDCCXVI, *Reverendus Dominus JOH. CHRISTIANUS NEHRING*, Pastor in Mörl, Mederau & Beidersee in linguam Germanam translatus, edidit. Ibi siquidem adductos vidimus Autores, quibus artificium istud probabile, quia verum ducebatur;

batur; ibi Paloni cujusdam mentio facta, qui ex cineribus rosæ, calthæ,
 papaveris rubri, sativi & guttati, plantas has admirabili specie produ-
 xit; Ibi Gallorum aliquis Formentiera de Luynes laudatur, qui ex ur-
 ticæ cineribus, in lixivia congelata, totam repræsentavit plantam, quin &
 de alijs ibidem recensita plura leges; Ibi de cineris factis cancris & bufoni-
 bus, de cancris ex anatum, & de lucis & carpionibus ex ardearum, imo de
 plantis plurimis ex animantium stercore singularia cognosces, atque prin-
 cipium insimul ac processum hujus insolitæ operationis coram habebis,
 ut tamen, si Christianus es, cum Celeberrimo Autore, ad iras & de-
 testationem merito commovearis, simulac *Borelli*, & has quidem
 nanias legeris: Also wird ein jeder einen Kräuter-Garten in *Phiole-*
Gläsergen verschlossen/ in seiner Schlaflammer/ mit seinen Übers-
 chrifften bey sich behalten können/ so gar, daß eine jede Pflanze/die
 man nur wünschen mögte/ auch ohne Pflanzung/nach Belieben mit
 eigenen Farben sich zeigen mag. Und was noch mehr zu verwun-
 dern ist/so wird auch dieses bey Thieren angehen. Du wirst einen
 Kasten Noth in deiner *Studir-Stube* haben. Aber/worüber man er-
 staunen wird/ so wird dasselbe auch angehen mit Menschen/ und du
 wirst in den *Phol-Gläs* rüchen / durch eine erlaubete *necromantie*
 deinen Vater/ Groß-Vater/ Alter-Groß-Vater/ und dein ganzes
 Geschlecht, ja die alten Römer / Hebræer / und wenn du nur willst/
 ohne Zauberey/nach deinem Belieben herzubringen/mit ihren eige-
 nen Gestalten/wenn du nur ihre Asche oder Knochen behalten hast/
 und andere noch grössere Dinge/welche ich dafür halte/daß man sie
 noch nicht offenbahren dürffe. Non miscbor curiosus nimis, istius-
 modi experimentis, cui id satis esse portet, quod indagatores naturæ,
 etiam peritissimi, prætexta ac prætensa hæc in dubium vocaverint &
 fortuita, vana, falsa, successus expertia, absona, imo diabolica judi-
 caverint, nisi forte apud alios probilia multa hujus causæ adinvenissem
 documenta, quibus, quousque sanior superest praxis, eo minus contra-
 rius esse volo, quo magis iterum verosimilia hæc *avabarij* istam
 confirmant, ut confidenter & denuo decidamus: Si in natura ipsa &
 processu chemico laudabili, introducta, institutionem qualemcunq;
 devalant, quis ergo de omnipotentia Numinis ambigeret? Non ete-
 nim verum in his singulis adesse resurrectionis exemplum, confitebun-
 tur illi, qui cum *Thoma Browæ* præsupponunt, in combustis plantis,
 essen.

essentias & formas, ut loquitur non perisse, sed occultari demum eas-
 dem in partibus incombustilibus, ibidemque latere ac asserti adversus
 grassantem flammam, & *Paracelsus*, quam speciosis etiam verbis istius-
 modi Palingenesiam, ut magnum & altum mysterium, quod magis Divi-
 num & Angelicum quam humanum & naturale sit, deprædicaverit, dum
 tamen distingvit inter trori ac interficiantur *Sterben und Töden /*
 & opinatur in interfectis & truculenter perditis artificium suum valere,
 quia in iismodi plantis & vegetabilibus, quæ violenter pereunt, balsami
 adhuc multum supersit, in morientibus vero ac intereuntibus tale quid
 nil superesse, quæ potius ad Providentiam divinam, ceu purâ cadavera
 putrescant & pessum eant, ut sic naturali modo nunquam resuscitari
 possint, eo quidem ipso in partes nostras manifesto transit, quando ad
 revelata Codicis, singula hæcenus exhibita, si quid in iis esset, nil nisi
 umbram quandam habeamus, quæ resurrectionem hominum nequidem
 in tertio quodam exasciate referret, eò quod illa corporum penitus in-
 tereuntium & emortuorum sit restitutio atque non nisi per omnipoten-
 tiam immensi Numinis parari ac effici possit. Hoc etenim solum in-
 corruptibile jubebit prodire id, quod cecidit, valore locorum Gen.
 XI. VII. 30. Deut. XXXI. 16. 2. Sam. VII. 12. Job XIX. 25. sq.
 Es. XIV. 8. LVI. 22. f. Ezech. XXXII. 19. f. XXXVII. 1. f. Dan.
 XII. 2. Matth. IX. 24. XXII. 16. Joh. V. 25. 28. 29. XI. 11.
 Rom. II. X. 11. I. Cor. XI. 30. XV. 22. I. Thess. IV. 13. 2. Petr. III. 4. &c.

Et hæc est fides nostra *Cives O. O. Aestimatissimi*, quam sancte
 tueri ac pie meditari religio exigit nostra: præcipue itidem docens
 atque demonstrans, quod Omnipotens iste resurrectionis actus & cau-
 saliter & meritorie Redemptori nostro gloriosissimo sit vindicandus,
 audient namque Mortui vocem Filii Dei, & qui audient, vivent. Jo. V.
 25. sicut & DEUS Pater Christo dedit potestatem iudicii faciendi, quia
 filius hominis est 27. ut tam mortuis, quam viventibus dominetur, Rom.
 XIV. 9. ita is ipse Dominus cum celestimate, in voce Archangeli & tu-
 ba DEI descensurus est de caelo & mortui in Christo resurrecturi pri-
 mo, deinde nos viventes, qui (ita) relictî, una cum illis rapiemur,
 (demum) in nubes in occursum Domini in aera & sic erimus semper
 cum Domino. I. Thess. IV. 16. 17., in quam fiduciam asseruit nos Sal-
 vator dulcissimo suo disterio: Ego sum resurrectio & vita, qui credit
 in me, & si moriatur, vivet, Jo. XI. 25. In nautas atque fabulas abi-

Et diu commentum istud Fanaticorum de resurrectione sua prima & millenario, theatralibus adhuc gerris decantato, in quo Christo visibiliter redeunte & regnante, & pils quidem solis hunc in finem resuscitatis, hos cum capite suo supplantaturos esse jactitant omnes incredulos atq; impios, in mundo & ante extremum judicium, eo usque aut trucidandos, aut in regiones distitas longius dissipandos, ut interea cessante Magistratu Ministerio ac omni ordine hætenus civili, aureo per omnia seculo, paradisiaca lætitia & gloriosa perpetim conversatione cum DEO & sanctis ejus Angelis, indivisis nec unquam amplius divellendis nexibus sint fruituri; Nos certe in consensum non trahent novorum commentorum hi futiles artifices, qui, si prima quædam resurrectio, ad præscriptum Sacri Codicis docenda foret, Christum primum scimus, qui vincula mortis rapit ac tertio die resurrexit 1. Cor. XV. 4. conf. cum locis Gen. III. 25. XII. 3. Act. III. 26. conf. Ps. II. 7. adde, Act. XIII. 33. Et. LIII. 8. 10. II. LV. 3. s. Dan. VII. 14. Hof. VI. 2. XIII. 14. Et virtute hujus resurrectionis non modo Henochus & Elias, qui tamen uterque analogum quid mortis sensit, cum his, qui exierunt e monumentis suis post resurrectionem Christi, sanctam urbem ingressi sunt ac multis apparuerunt, Matth. XXVII. 53, revera ad coelestem patriam migrarunt, sed & nos ex Symbolo Apostolico credimus resurrectionem mortuorum: Interea, cum resurrectio prima ad fidem Bibliorum nil sit, nisi regeneratio & translocatio hominum e statu iræ ac regno Diaboli in statum gratiæ & Regni Filii DEI, hinc nostrum erit, ut attendamus ad sincera monita Pauli: Hoc scientes, scil. tempus, quod hora sit, ut nos jam e somno resurgamus; nunc enim propius nostra salus est, quam quando credidimus. Nox transit, dies autem appropinquavit. Deponamus ergo opera tenebrarum & induamus arma lucis. Sic ut in die composite ambulemus, non comessationibus & ebrietatibus, non cubiculis & protervijs, non contentione & zelo, sed induamus Dn. Jesum Christum, & carnis providentiam faciamus, ut tamen id non faciamus ad concupiscentias Rom. XIII. 11. s. propterea namq; ad Ephesios C. V. 14. scripsit: Expergiscere, qui dormis, & surge ex mortuis, ut illucescat tibi Christus. Meditamini ergo sanctum hunc resurrectionis Christi & nostrum nexum, quo inductos monere potuit Colossenses, dicendo: Consepulti estis cum Ipso in baptisinate, in quo etiam una suscitati estis per fidem efficacis Dei, qui suscitavit ipsum ex mortuis

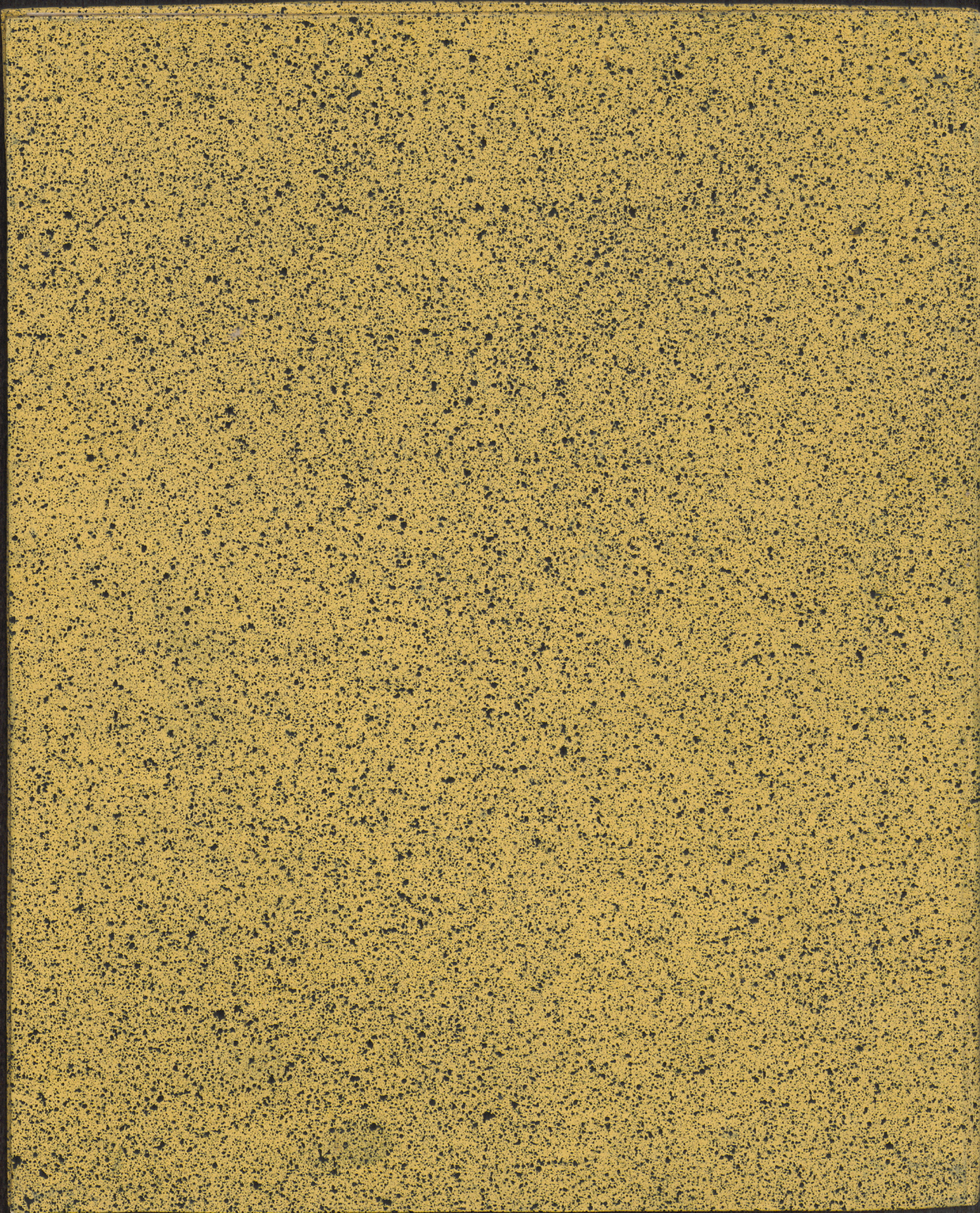
&c

& vos, cum essetis mortui in lapsibus & præputio carnis vestræ, unâ
 vivificavit cum Ipso, condonans vobis omnes lapsus; dum delevit, quod
 contra vos erat, chirographum dogmatibus; quod erat contrarium vo-
 bis & illud sustulit e medio, affigens illud cruci, exuens simul principa-
 tus & potestates, ostentando palam & triumphans de illis per seipsum
 Col. II. 12. f. Hæc singula vestra quoque facta sunt brachia, si igitur
 surrexistis cum Christo, quæ sursum sunt, quærite, ubi Christus est,
 in dextra Dei sedens, quæ sursum sunt sapite, non quæ supra terra.
 Mortui enim estis & vita vestra ablata est cum Christo in Deo. quan-
 do autem Christus manifestabitur, vita nostra, tunc etiam vos cum ipso
 manifestabimini in gloria. Mortificate itaque membra vestra, quæ su-
 per terra sunt, seortationem nimirum, immunditiam, passionem, concu-
 piscentiam malam & avaritiam, quæ est idololatria, propter quæ venit
 ira Dei super filios incredulitatis. Deponite, omnia, iram, exandescenti-
 am, malitiam, blasphemiam, turpiloquium ex ore vestro, ne mentimini
 contra vos invicem, exuentes veterem hominem, cum actionibus ejus, &
 induentes novum, qui renovatur in cognitionem, secundum imaginem
 ejus, qui creat illum. Induite ut electi Dei sancti & dilecti viscera misera-
 tionum, benignitatem, humilitatem, mansuetudinem, longanimitatem, ita
 ut vos invicem toleretis & condonetis vobis ipsis, si quis contra alterum
 habeat querealem. Sicut Christus condonavit vobis, sic etiam vos.
 Col. I. 1. f. Exultetis magis in resurgentis ac triumphantis Joelis nostræ
 gloria & ad cælum ascendant Ecclesiæ jubila: Robur meum & canti-
 cum meum est Jehova, factus enim est mihi in salutem. Vox jubili &
 salutis sit in tentoriis justorum, dicentium, dextra Jehovæ, fecit fortitudi-
 nem, dextra Jehovæ exaltata est, dextra Jehovæ fecit fortitudi-
 nem, non moriar, sed vivam & annuntiabo opera Jehovæ, castigando
 castigavit me Jehova, sed tradidit me non morti. Aperite mihi portas
 justitiæ, intrabo enim per eas & confitebor Jehovæ. Hæc est porta, quæ
 Jehovæ: justii intrabunt per eam, confitebor, tibi, quod respondisti mihi
 & fuisti mihi in salutem. Lapis quem rejecerunt architecti, factus est ca-
 put anguli. Acum Jehova factum est hoc, illa est mirabilis in oculis
 nostris. Hic est dies, quem fecit Jehova, exultemus & lætemur in eo
 dicentes: quæsumus! Jehova serva, quæsumus: Jehova prospera,
 quæsumus! Benedictus, qui venit in nomine Jehovæ. Psal.
 CXIIX. 14. f. Sic Redemptor vero lapis angularis & pretiosus iste non
 jacebit

facebit in casum, sed in resurrectionem vestram. Luc. II. 34. Refri-
cate conscientias vestras tragicos illos casus, dum ἀντοχαιρῶς doluimus
utriusque civitatis, & adhuc melancholicos pro! inter nos, non sine
anxia passione cognoscimus, quibus dum sapere datur in multis, si non
omnibus reliquis, in uno tamen ad fatuitatem ac deliria abripitur
male sana mens, quam metuo & in istis atque illis prævaluisse phi-
lantiam & superbientis æstuationis irritationem, cui non cito satis
ac constanter obvenire voluerunt, ad vulnera Redemptoris, fidem ejus
& Indulta salutifera media refugientes: Non siquidem male *Thucydides*
scripsit: Omnes homines postquã privantur illa re, qua antecellere viden-
tur, reliquis viribus postea minus confidunt, aut si primo præter opinio-
nem frustrantur Ipse sua, de illa re, qua maxime confidebant, postea
langvidiores fiunt, quam pro viribus. Vos itaque qui vivitis, qui sa-
pitis, propter animam vestram, ubivis ut rationem vestri sincere
habeatis, fervens mea & in salutem vestram ardens est admonitio,
non cessat Diabolus, non cessat vestra caro, abs utroque no-
bis minæ, machinationes & mors spiritualis imminet, unusquis-
que proinde ut cum Gregorio magno concludam, diligenter inspici-
at, & quamdiu in hac vita est, contra spirituales inimicos in acie sepo-
situm sciat, nec mercedem, quam per has actiones colligit, per alias
amittat, ne hinc hosti fores obstruat, & aliunde a litum pandat. Siqua
etenim civitas contra insidiantes inimicos magno valletur aggere forti-
bus cingatur muris, ex omni parte insomni muniatur custodia: unum
vero in ea foramen tantummodo immunium per negligentiam relin-
quatur, inde procul dubio hostis ingreditur, qui undique exclusus vide-
batur. Phariseus namque ille, qui in templum oraturus ascendit, civi-
tatem mentis suæ quanta munitione vallaverit, audiamus: jejuno bis
in sabbatho, decimas de omnium, quæ possideo: Qui præmisit, gratias
ago Tibi! magna certe munimina adhibuit. Sed videamus, ubi insi-
diantis hosti immunium foramen reliquit: Quia non sum sicut pu-
blicanus iste. Ecce civitatem cordis sui insidiantibus hostibus
per elationem aperuit quam frustra per jejunium &
elemosynas clausit.

Publicatum sub Sigillo Universitatis Ipsa Feria resur-
rectionis Anno MDCCXXI.

& vos, cum essetis mortui in lapsibus & præputio carnis, vivificavit cum Ipso, condonans vobis omnes lapsus; dum contra vos erat, chirographum dogmatibus; quod erat contra vos & illud sustulit e medio, affigens illud cruci, exuens firmos & potestates, ostentando palam & triumphans de illis. Col. II. 12. f. Hæc singula vestra quoque facta sunt brachia: consurrexistis cum Christo, quæ sursum sunt, quærite, ubi in dextra Dei sedens, quæ sursum sunt sapite, non quæ Mortui enim estis & vita vestra ablata est cum Christo. Sed quædo autem Christus manifestabitur, vita nostra, tunc etiam vobis manifestabimini in gloria. Mortificate itaque membra vestra quæ in terra sunt, seortationem nimirum, immunditiam, passionem, concupiscentiam malam & avaritiam, quæ est idololatria, propter iram Dei super filios incredulitatis. Deponite, omnia, iram, exultationem, malitiam, blasphemiam, turpiloquium ex ore vestro, non contra vos invicem, exuentes veterem hominem, cum actionibus eius, qui renovatur in cognitionem, secundum imaginem filii Dei, ut vos invicem toleretis & condonetis vobis ipsis, si quis contra habeat querealem. Sicut Christus condonavit vobis, sic etiam Col. I. 1. f. Exultetis magis in resurgentis ac triumphantis gloria & ad cælum ascendant Ecclesie iubilantia: Robur meum cum meum est Jehova, factus enim est mihi in salutem. Vita salutis sit in tentoriis iustorum, dicentium, dextra Jehovæ, fecit dextra Jehovæ exaltata est, dextra Jehovæ fecit, non moriar, sed vivam & annuntiabo opera Jehovæ, quæ castigavit me Jehova, sed tradidit me non morti. Aperite oculos vestros, & videte, & audite, & convertimini, & non morietur anima vestra: Hæc est iustitia, intrabo enim per eas & confitebor Jehovæ. Hæc est iustitia Jehovæ: iusti intrabunt per eam, confitebor tibi, quod respexit & fuisti mihi in salutem. Lapis quem rejecerunt architetti, factus est in caput anguli. Acum Jehova factum est hoc, illa est mirabilia vestra. Hic est dies, quem fecit Jehova, exultemus & letemur dicentes: quæsumus! Jehova serva, quæsumus: Jehova quæsumus! Benedictus, qui venit in nomine Jehovæ Amen. CXIIX. 14. f. Sic Redemptor vero lapis angularis & pretiosus

